

Маріупольський державний університет
Кафедра педагогіки та освіти

ЗАТВЕРДЖЕНО
Протокол засідання кафедри
«31» серпня 2021 року № 1

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОКЗП 1.1.3. Методологія та організація наукових досліджень

Освітньо-професійна програма «Менеджмент. Управління закладом загальної
середньої освіти»
спеціальність 073 «Менеджмент»
психолого-педагогічний факультет

2021 – 2022 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень» для здобувачів вищої освіти освітньо-професійної програми «Менеджмент. Управління закладом загальної середньої освіти», спеціальності 073 «Менеджмент».

Розробник: Н. Ю. Воєвутко, кандидат педагогічних наук, доцент, в. о. завкафедри, доцент кафедри педагогіки та освіти МДУ.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів – 3	07 Управління та адміністрування	Денна / Заочна форма навчання
Семестрових модулів – 4 Змістових модулів – 3	073 Менеджмент	Нормативна
Індивідуальне навчально-дослідне завдання: «Написання тез/статті до наукового видання України».	Менеджмент. Управління закладом загальної середньої освіти	Рік підготовки: 1-й Семестр: 2-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 8	ОР «Магістр»	Лекції: 14 год./ 4 год Семінарсько-практичні: 16 год. / 8 год. Самостійна робота: 40 год. / 60 год. Індивідуальні завдання: 20 год. / 18 год. Вид контролю: Залік

Примітка: Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

- для денної форми здобуття освіти: 39% / 61%,
- для заочної форми здобуття освіти: 13% / 87%.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення курсу: формування у здобувачів вищої освіти загальних (інструментальних) і фахових компетентностей.

Завдання курсу: формування наукового світогляду здобувачів вищої освіти; оволодіння методикою проведення наукового педагогічного дослідження; формування вмінь працювати з науковими джерелами, інформаційними системами, оформляти та презентувати результати наукових розвідок.

Місце навчальної дисципліни в освітній програмі: «Методологія та організація наукових досліджень» є нормативною навчальною дисципліною загальної підготовки.

Передумови для вивчення дисципліни: курсу передують вивчення дисципліни «Основи наукових досліджень» на першому освітньому рівні (бакалаврському).

Компетентності та результати навчання:

Відповідно ОПП навчальна дисципліна «Методологія та організація наукових досліджень» забезпечує формування та розвиток таких компетентностей:

1) Інтегральна: здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачають проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначеності умов і вимог.

2) Загальні компетентності: здатність проведення досліджень на відповідному рівні; навички використання інформаційних та комунікаційних технологій; здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів); здатність генерувати нові ідеї (креативність), здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

3) Фахові компетентності: здатність обирати та використовувати концепції, методи та інструментарій менеджменту, в тому числі у відповідності до визначених цілей та міжнародних стандартів; здатність до саморозвитку, навчання впродовж життя та ефективного самоменеджменту; здатність розробляти проекти, управляти ними, виявляти ініціативу та підприємливість; здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію.

Відповідно ОПП навчальна дисципліна «Методологія та організація наукових досліджень» сприяє досягненню таких *навчальних результатів*:

- Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах (РН-1)
- Забезпечувати особистий професійний розвиток та планування власного часу (РН-11)
- Вміти діяти у відповідності до документів, які регламентують професійну поведінку керівника закладу освіти, визначають деонтологічні принципи його управлінської діяльності (РН-14)
- Знати Державні стандарти у сфері освіти для різних рівнів, вміти визначати напрями і засоби їх реалізації у закладі освіти із застосування інноваційних технологій (РН-15)

3. Програма навчальної дисципліни

МОДУЛЬ I

ТЕОРЕТИЧНИЙ

Змістовий модуль 1

Методологія наукового дослідження

Тема1. Наука як система знань. Основні поняття науки. Закономірності функціонування та розвитку науки, еволюцію її розвитку.

Тема2. Поняття наукового дослідження, його основні ознаки та характеристики. Особливості структури наукового дослідження, його об'єкт, мета, завдання, основні форми. Вимоги до наукових досліджень. Основні види наукових досліджень. Відмінності та спільні риси емпіричних та теоретичних досліджень. Ефективність наукових досліджень.

Тема3. Загальнонаукові принципи дослідження: історичний, термінологічний, функціональний, системний, інформаційний, культурологічний, пізнавальний або когнітивний.

Тема4. Поняття методу та методології. Завдання методології. Різновиди та структурні елементи методології. Підходи до обґрунтування та визначення методу та методології. Фундаментальна або філософська методологія. Загальнонаукова методологія.

Рекомендовані джерела інформації: 1,2,3.

Змістовий модуль 2

Методи наукового дослідження

Тема1. Теоретичні методи педагогічного дослідження. Аналіз і синтез. Індукція та дедукція. Аналогія, абстрагування. Конкретизація, моделювання. Ідеалізація, формалізація. Узагальнення, порівняння. Мислений експеримент.

Тема2. Методи емпіричного рівня: Педагогічне спостереження. Педагогічний експеримент. Рейтинг. Тестування. Вивчення, аналіз та узагальнення педагогічного досвіду. Науково-педагогічна експедиція. Вивчення інформаційних джерел з проблем дослідження.

Тема3. Соціологічні методи дослідження. Анкетування. Метод дослідної бесіди, інтерв'ю. Соціометрія. Методи експертних оцінок. Педагогічний консиліум.

Тема4. Методи математичної обробки результатів педагогічного дослідження. Вимірювання в педагогіці. Основні поняття математичної статистики у педагогічних дослідженнях. Вимірювальні шкали. Зведення дослідницьких даних.

Рекомендовані джерела інформації: 1,2,3.

Змістовий модуль 3

Організація наукових досліджень

Тема1. Педагогічне дослідження як процес і результат наукової діяльності. Класифікація педагогічних досліджень за їх характером і змістом. Проблема дослідження. Тема дослідження. Актуальність дослідження Об'єкт і предмет дослідження. Мета і завдання дослідження. Гіпотеза дослідження. Методологічні і теоретичні засади педагогічного дослідження. Наукова

новизна і теоретичне значення результатів дослідження. Практичне значення результатів дослідження та їх впровадження. Достовірність (вірогідність результатів дослідження). Політика недискримінації.

Тема2. Форми відображення результатів наукових досліджень. Форми викладу матеріалів дослідження. Публікації. Функції публікацій. Наукові видання. Науково-дослідні та джерелознавчі наукові видання. Монографія, автореферат дисертації, препринт, тези доповідей та матеріали наукової конференції, збірник наукових праць. Наукові неперіодичні видання: книга, брошура, наукові збірки, журнали. Види монографій: наукові та практичні. Форми висвітлення підсумків наукової роботи: тези, тези доповіді, реферат. Види рефератів: інформативні, розширені або зведені, наукові. Усна передача інформації про наукові результати. Доповідь, повідомлення на нарадах, семінарах, симпозиумах, конференціях. Бесіди при особистих зустрічах.

Тема3. Захист результатів кваліфікаційної роботи. Композиційно-логічна побудова усної наукової доповіді, виступу. Етапи підготовки до захисту магістерського дослідження. Електронна презентація наукового виступу як спосіб подання наукової інформації за допомогою мультимедіа. Етапи підготовки презентації: концептуальне проектування (формування концепції, образу продукту, визначення його структури, змістової спрямованості, мети), безпосереднє проектування (створення заготовок слайдів, текстових фрагментів, графічних об'єктів та наповнення їх змістом), реалізація і аналіз результатів. Принципи розроблення електронних презентацій. Критерії оцінювання та визначення якості електронних презентацій. Скрипт-сценарій електронної презентації.

Рекомендовані джерела інформації: 1,2,3,4.

4. Структура навчальної дисципліни:

Назви модулів і тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	Усього	У тому числі				Усього	У тому числі			
л		с	і	с	л		с	і	с	
Модуль 1. Методологія наукового дослідження										
Наука як система знань. Поняття наукового дослідження, його основні ознаки та характеристики.	8	1	1	2	4	7,5	0,2	0,3	1	6
Загальнонаукові принципи дослідження.	9	2	1	2	4	7,5	0,3	0,2	1	6

Поняття методу та методології.	9	2	1	2	4	10	0,5	1,5	2	6
Разом за модулем	26	5	3	6	12	25	1	2	4	18
Модуль 2. Методи наукового дослідження										
Теоретичні методи педагогічного дослідження	10	2	2	2	4	10,5	0,5	1	3	6
Методи емпіричного рівня	10	2	2	2	4	9,5	0,5	1	2	6
Соціологічні методи дослідження	8	1	1	2	4	8	0,5	0,5	1	6
Методи математичної обробки результатів педагогічного дослідження	8	1	1	2	4	8	0,5	0,5	1	6
Разом за модулем	36	6	6	8	16	36	2	3	7	24
Модуль 3. Організація наукових досліджень										
Педагогічне дослідження як процес і результат наукової діяльності	8	1	1	2	4	8,5	0,2	0,3	2	6
Форми відображення результатів наукових досліджень. Форми висвітлення підсумків наукової роботи	10	2	2	2	4	9,5	0,3	0,3	3	6
Захист результатів кваліфікаційної роботи	10	2	3	2	4	9	0,5	0,5	2	6
Разом за модулем	28	5	6	6	12	29	1	3	7	18
Усього годин	90	16	14	20	40	90	8	4	18	60

МОДУЛЬ II СЕМІНАРСЬКО-ПРАКТИЧНИЙ

5. Перелік тем і зміст практичних (семінарських) занять

№	Назва теми та стислий зміст роботи	Мета роботи	Кількість годин	Результат навчання
1	Сутність та складові планування наукової діяльності. Програма та плани наукового дослідження.	Вчити досліджувати стан питання, обґрунтовувати обраний напрям	Денна:3 Заочна:1	РН-1, РН-11, РН-15

	<p>Формулювання теми дослідження. Мета дослідження. Загальні та конкретні завдання дослідження. Зміст, об'єкт, предмет дослідження. Вибір методів дослідження. Попередній та остаточний план наукового дослідження, план-проспект наукового дослідження.</p>	<p>дослідження; визначати етапи роботи та складати її календарний план.</p>		
2	<p>Організація науково-дослідної роботи здобувачів освіти Класифікація наукових досліджень. Реферування літератури. Наукова стаття. Тези. Виконання кваліфікаційної роботи. Обґрунтування теми, розробка її змісту, проведення наукового дослідження, апробація результатів дослідження у практиці діяльності підприємств-об'єктів дослідження. Участь у розробці держбюджетної теми кафедри. Участь у конкурсах наукових робіт студентів, науково-практичних конференціях. Впровадження результатів наукових досліджень.</p>	<p>Знайомити з видами та формами науково-дослідної роботи здобувачів освіти у навчальний та у позанавчальний час.</p>	<p>Денна:3 Заочна:1</p>	<p>РН-1, РН-11, РН-14, РН-15</p>
3	<p>Інформаційне забезпечення наукових досліджень. Інформаційний підхід у методології пізнання. Наукова інформація та її</p>	<p>Знайомити з особливостями збирання, обробки та інтерпретації інформації.</p>	<p>Денна:3 Заочна:1</p>	<p>РН-1, РН-14, РН-15</p>

	джерела. Поняття наукової інформації. Види та вимоги до наукових видань: автореферат, дисертації, препринт, збірник наукових праць, матеріали наукової конференції, тези доповідей наукової конференції, науково-популярне видання. Технологія роботи з науковою літературою.			
4	Складання наукової доповіді, наукової статті. Види наукових статей. Структура наукової статті. Стилiстичнi особливостi тексту наукової статті. Мовні звороти та кліше тексту наукової статті. Вимоги до публікації статті у наукових збірках. Загальні правила цитування та посилання на використані джерела. Програми перевірки на плагіат. Тези як текст наукової доповіді.	Вчити писати наукові статті та тези, складати наукові доповіді.	Денна:3 Заочна:1	РН-1, РН-11, РН-15
5	Структура науково-педагогічного дослідження. Обґрунтування актуальності теми дослідження. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Об'єкт дослідження. Предмет дослідження. Мета дослідження. Завдання	Визначати особливості праці над кваліфікаційною роботою порівняно з іншими видами науково-дослідницьких робіт.	Денна:4 Заочна:2	РН-1, РН-15

	<p>дослідження. Методологічна основа дослідження. Теоретична основа дослідження. Джерельна база дослідження. Нормативна база дослідження. Методи дослідження. Наукова новизна і теоретичне значення дослідження. Практичне значення одержаних результатів. Впровадження результатів дослідження. Апробація результатів дослідження. Структура та обсяг дослідження. Розділи дослідження. Висновки дослідження. Перспективи дослідження. Оформлення списку використаних джерел. Зміст та оформлення додатків.</p>			
--	---	--	--	--

6. Перелік тем і зміст лабораторних занять

Навчальним планом не передбачено

МОДУЛЬ III САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

7. Самостійна робота

№	Зміст роботи	Кількість годин (денна/заочна)
1	Формулювання актуальності теми власного дослідження, його об'єкту, предмету, мети та завдань.	8/12
2	Аналіз наукових публікації з теми дослідження.	8/12
3	Визначення теоретичної та джерельної бази дослідження, теоретичного та практичного значення одержаних результатів.	8/12
4	Визначення змісту та складання додатків до власного	8/12

	дослідження.	
5	Підготовка е-презентації до наукової доповіді.	8/12
Разом		40/60

МОДУЛЬ IV

ІНДИВІДУАЛЬНЕ НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНЕ ЗАВДАННЯ

8. Індивідуальні завдання

Тема: «Написання тез/статті до наукового видання України». Перед відправленням до наукового видання здобувач освіти зобов'язаний подати статтю викладачеві на перевірку. ІНДЗ оцінюється у 30 балів за критеріями до написання наукової статті, які викладені у методичних вказівках: Воевутко Н. Ю. Методика написання наукової статті [для здобувачів освіти ОС «Магістр» за освітньо-професійними програмами «Середня освіта», «Менеджмент. Управління закладом загальної середньої освіти»]. Вид. 2-ге, переробл. і допов. Маріуполь: МДУ, 2021. 33 с.

9. Методи навчання: лекції, семінарсько-практичні заняття, анотування та реферування навчальної літератури.

10. Засоби діагностики результатів навчання.

Тестові завдання, фронтальне опитування, презентація виконаних ІНДЗ, залік. При поточному контролі оцінці підлягають: рівень знань, продемонстрований студентами у відповідях; результати виконання і захисту семінарських робіт, ІНДЗ.

11. Критерії оцінювання

Критерії оцінювання поточного контролю знань здобувачів вищої освіти

Бали за окремий вид навчальної діяльності	Критерії оцінювання
5	Здобувач вищої освіти в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі завдання.
4	Здобувач вищої освіти достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обгрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість завдань.
3	Здобувач вищої освіти в цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без

	глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину завдань.
2	Здобувач вищої освіти не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість завдань.
1	Здобувач вищої освіти частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі завдання.

Критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти на семінарському (практичному, лабораторному) занятті

Бали за окремий вид навчальної діяльності	Критерії оцінювання навчальних досягнень
0 балів	- відсутність на занятті з поважної чи неповажної причини; - відмова від відповіді на запитання за змістом теми
1 бал	- фрагментарне відтворення незначної частини навчального матеріалу; - відтворення менше половини навчального матеріалу; - відсутність правильної відповіді на додаткові запитання або відмова від відповіді на них.
2 бали	- демонстрація знань і розуміння основних положень навчального матеріалу з теми, правильна, але недостатньо обґрунтована відповідь; - відповідь повна, логічна, обґрунтована, однак містить неточності.
3 бали	- демонстрація глибоких, міцних знань; - аргументоване використання набутих знань у нестандартних ситуаціях; - самостійний аналіз, оцінка, узагальнення навчального матеріалу; - повна та логічна відповідь на додаткові запитання за змістом теми.

Критерії оцінювання підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти

Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень
45-50	Здобувач вищої освіти в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі завдання підсумкового контролю. Брав участь в олімпіадах, конкурсах, конференціях.
35-44	Здобувач вищої освіти достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість завдань підсумкового контролю.
25-34	Здобувач вищої освіти в цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого

	всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину завдань підсумкового контролю.
15-24	Здобувач вищої освіти не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності. Правильно вирішив меншість завдань підсумкового контролю
1-14	Здобувач вищої освіти частково володіє навчальним матеріалом, не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі завдання підсумкового контролю.

12. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Вид роботи	Кількість годин	Обсяг кредитів	Кількість балів
Змістовий модуль 1			
Тема 1			
Лекції	2	0,05	
Семінарсько-практичні	2	0,05	2
Самостійна робота	2	0,05	4
Тема 2			
Лекції	2	0,05	
Семінарсько-практичні	2	0,05	2
Самостійна робота	2	0,05	5
Тема 3			
Лекції	2	0,05	
Семінарсько-практичні	2	0,05	2
Самостійна робота	4	0,1	5
Разом за модулем 1	20	0,5	20
Змістовий модуль 2			
Тема 1			
Лекції	2	0,05	2
Семінарсько-практичні	2	0,05	2
Самостійна робота	3	0,1	3
Тема 2			
Лекції	2	0,05	2
Семінарсько-практичні	2	0,05	2
Самостійна робота	4	0,1	3
Тема 3			
Лекції	2	0,05	2
Семінарсько-практичні	2	0,05	2
Самостійна робота	3	0,1	4
Тема 4			
Лекції	2	0,05	2
Семінарсько-практичні	2	0,05	2
Самостійна робота	4	0,1	4
Разом за модулем 2	30	0,8	30
Змістовий модуль 3			
Тема 1			
Лекції	2	0,05	
Семінарсько-практичні	2	0,05	2

Самостійна робота	2	0,05	4
Тема 2			
Лекції	2	0,05	
Семінарсько-практичні	2	0,05	2
Самостійна робота	2	0,05	5
Тема 3			
Лекції	2	0,05	
Семінарсько-практичні	2	0,05	2
Самостійна робота	4	0,1	5
Разом за модулем 3	20	0,5	20
Виконання ІНДЗ (єдине з дисципліни)	30	1,2	30
Підсумок	90	3	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всіма видами навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення

Мультимедійна дошка або мультипроєктор, комп'ютери/гаджети з вільним доступом до Інтернет.

14. Рекомендовані джерела інформації

Обов'язкова література

1. Сисоєва С.О., Кристопчук Т.Є. Методологія науково-педагогічних досліджень: Підручник. Рівне: Волинські обереги, 2013. 360 с.
2. Семенов О. М. Культура наукової української мови : навч. посіб. Київ: ВЦ «Академія», 2010. 216 с.

3. Шейко В. М. Кушнарєнко Н. М. Організація та методика науково-дослідної діяльності : підручник. Київ : Знання- прес, 2002. 296 с.
4. Воєвутко Н. Ю. Методика написання наукової статті [для здобувачів освіти ОС «Магістр» за освітньо-професійними програмами «Середня освіта», «Менеджмент. Управління закладом загальної середньої освіти»]. Вид. 2-ге, переробл. і допов. Маріуполь: МДУ, 2021. 33 с.

Додаткова література

5. Афанасьєв А. О. Основи наукових досліджень : навч. посібн. Харків: Вид. ХНЕУ, 2005. 96 с.
6. Білуха М. Т. Методологія наукових досліджень. Київ : АБУ, 2002. 480с.
7. Демківський А. В. Основи методології наукових досліджень. Київ: Акад. муніцип. упр., 2012. 276 с.
8. Єріна А. М. Методологія наукових досліджень. Київ: Центр навч. л-ри, 2004. 212 с.
9. Кислий В. М. Методологія та організація наукових досліджень. Конспект лекцій. URL: http://elkniga.info/book_273.html
10. Клименюк О. В. Методологія та методи наукового дослідження: навч. посібн. Київ: Міленіум, 2005. 186 с.
11. Крушельницька О. В. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посібн. Київ: Кондор, 2003. 192 с.
12. Лудченко А.А., Лудченко Я.А., Примак Т.А. Основы научных исследований: Учеб. пособие / Под ред. А.А. Лудченко. 2-е изд., стер. Київ: Знання, КОО, 2001. 113 с.
13. Методологія науки. URL: <http://www.inter-pedagogika.ru>.
14. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbu.gov.ua>.
15. Національна парламентська бібліотека України. URL: <http://www.nplu.kiev.ua>.
16. Черчик Л. М. Методологія наукових досліджень. URL: <http://lib.lntu.info/books/fb/pesp/2012/12-31>
17. Чупріна Н. В. Методологія сучасних наукових досліджень: навч. посібн. для студ. вищ. навч. закл. Київ : КНУТД, 2009. 246 с.
18. Юринєць В. Є. Методологія наукових досліджень: навч. посібн. Львів : ЛНУ, 2011. 179 с.

15. Політика навчальної дисципліни

1. Академічна доброчесність здобувачів є важливою умовою для опанування результатів навчання за навчальною дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролю.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- Самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання;
- Посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

- Дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- Надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

МДУ виступає за дотримання принципів академічної доброчесності, тому обов'язково використовується сервіс з перевірки робіт здобувачів вищої освіти на плагіат – Unicheck, а також доступний безкоштовний сервіс, який здійснює перевірку на плагіат письмових робіт – EduBirdie <https://edubirdie.com/perevirka-na-plagiat> .

Порушенням академічної доброчесності, згідно із Законом України «Про освіту» (ст. 42 п. 4) вважається:

- **академічний плагіат** – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та / або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;

- **самоплагіат** – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;

- **фабрикація** – вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях;

- **фальсифікація** – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;

- **списування** – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;

- **обман** – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування;

- **хабарництво** – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі;

- **необ'єктивне оцінювання** – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.

Наведений перелік не є остаточно вичерпним і не охоплює всіх діянь, що можуть містити ознаки порушення академічної доброчесності.

За порушення академічної доброчесності здобувачі вищої освіти можуть бути притягнені до наступної академічної відповідальності:

- повторне проходження оцінювання (поточний, підсумковий контроль, залік, іспит тощо);
- проведення додаткової перевірки всіх робіт авторства порушника;
- позбавлення наданих МДУ пільг з оплати навчання;
- оголошення догани із занесенням до особової справи порушника;
- відрахування з МДУ;

- інші, відповідно до вимог чинного законодавства та нормативних локальних актів МДУ.

Більш детально: <https://docs.google.com/forms/d/1VHzYkdFEGivtV1-dsENos1SCDRHfUpGia1YkIlgQK8j0/edit>

2. Здобувач має право на оскарження процедури проведення та результатів контрольних заходів згідно Положення про організацію контролю та оцінювання успішності навчання здобувачів вищої освіти в МДУ.

3. Участь в анкетуванні. Наприкінці навчального семестру здобувачам буде запропоновано заповнити анонімну анкету щодо якості викладання вивчених навчальних дисциплін.

Заповнення анкети є важливою для вдосконалення освітнього процесу та системи внутрішнього забезпечення якості освіти МДУ та дозволить оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати вашу думку стосовно покращення змісту навчальних дисциплін.

4. Неформальна освіта. Це освіта, яка здобувається, як правило, за освітніми програмами та не передбачає присудження визнаних державою освітніх кваліфікацій за рівнями освіти, але може завершуватися присвоєнням професійних та/або присудженням часткових освітніх кваліфікацій. Здобувач вищої освіти, який виявив бажання щодо визнання результатів, отриманих у неформальній освіті, звертається із відповідною заявою про визнання результатів, отриманих у неформальній освіті, в цілому для навчальної дисципліни

/змістового модулю /практичних завдань з навчальної дисципліни/ завдань з практики тощо для здобувачів вищої освіти, до деканату факультету, на якому викладається навчальна дисципліна. Процедура зарахування здійснюється

16. Загальна інформація про навчальну дисципліну

Назва навчальної дисципліни	Методологія та організація наукових досліджень
Освітня програма	«Менеджмент. Управління закладом загальної середньої освіти»
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Кафедра, яка здійснює викладання	Кафедра педагогіки та освіти

Викладач ПІБ, посада	Воєвутко Н.Ю., к.пед.н., доцент
Електронна адреса викладача	n.voyevutko@mdu.in.ua
Консультації (дата, час, можливості он-лайн консультування)	Он-лайн консультування за адресою n.voyevutko@mdu.in.ua
Посилання на сторінку навчальної дисципліни на Навчальному порталі МДУ	http://moodle.mdu.in.ua/enrol/index.php?id=5074
Компетентності та програмні результати навчання	<p>Навчальна дисципліна забезпечує формування та розвиток таких <i>компетентностей</i>:</p> <p>1) Інтегральна: здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачають проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначеності умов і вимог.</p> <p>2) Загальні компетентності: здатність проведення досліджень на відповідному рівні; навички використання інформаційних та комунікаційних технологій; здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів); здатність генерувати нові ідеї (креативність), здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>3) Фахові компетентності: здатність обирати та використовувати концепції, методи та інструментарій менеджменту, в тому числі у відповідності до визначених цілей та міжнародних стандартів; здатність до саморозвитку, навчання впродовж життя та ефективного самоменеджменту; здатність розробляти проекти, управляти ними, виявляти ініціативу та підприємливість; здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію.</p> <p>Навчальна дисципліна сприяє досягненню таких <i>навчальних результатів</i>:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах

	<p>(PH-1)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Забезпечувати особистий професійний розвиток та планування власного часу (PH-11) • Вміти діяти у відповідності до документів, які регламентують професійну поведінку керівника закладу освіти, визначають деонтологічні принципи його управлінської діяльності (PH-14) • Знати Державні стандарти у сфері освіти для різних рівнів, вміти визначати напрями і засоби їх реалізації у закладі освіти із застосування інноваційних технологій (PH-15)
--	---

Семестр вивчення	Обсяг (години/кредити)	Кількість аудиторних годин		Кількість, види індивідуальних завдань	Форма контролю
		денна	заочна		
1-й	90 / 3	-	12	Індивідуальне навчально-дослідне завдання: «Написання тез/статті до наукового видання України».	залік

В.о. завідувача кафедри педагогіки та освіти

Наталя ВОЄВУТКО

Гарант ОП

Леніна ЗАДОРЖНА-КНЯГНИЦЬКА